

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan și Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, declarat de avocatul Roșca Nicolae în numele inculpatului

Danilescu Grigori Valeri, născut la 09 martie 1989, domiciliat în mun. Chișinău, str. Montană, 21,

Termenii de examinare a cauzei:

- 1. Instanța de fond – 28.03.2014-20.03.2015;*
- 2. Instanța de apel – 14.04.2015-11.06.2015;*
- 3. Instanța de recurs – 18.08.2015-11.11.2015;*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20.03.2015, Danilescu Grigori a fost condamnat în baza art.264/1 alin. (4) Cod penal la pedeapsa cu amendă în mărime de 700 unități convenționale în sumă de 14 000 lei (paisprezece mii lei) în beneficiul statului.

Conform art. 85 Cod penal, lui Danilescu Grigori i s-a stabilit pedeapsa definitivă pentru cumul de sentințe, adăugîndu-i-se parțial pedeapsa neexecutată prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15.05.2013, sub formă de amendă în mărime de 1000 unități convenționale în beneficiul statului cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că Danilescu Grigori la 14 noiembrie 2013, aproximativ la orele 00.20 min., în mun. Chișinău, str. V.Badiu, de către inspectorul INP IGP MAI, locotenent de poliție Marcoci Alexandru, a fost stopat pentru verificarea automobilului de model „BMW 316”, cu n/î C RC 298, condus de Danilescu Grigori, care conducea mijlocul de transport, deși prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 mai 2013, a fost privat de dreptul de a conduce pe un termen de trei ani.

În cadrul verificării actelor inspectorul sus indicat a simțit de la Danilescu Grigori miros de alcool din cavitatea bucală și acesta prezenta semne că a consumat băuturi alcoolice. Fiind suspectat de conducerea unității de transport în stare de ebrietate alcoolică, pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, conducătorul auto a fost condus la medicul narcolog din cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie. În biroul de serviciu al medicului narcolog, Danilescu Grigori a fost testat la aparatul „Alcotest”, unde s-a constatat că el în aerul expirat avea concentrația de 0,86 mg/l alcool etilic. Ulterior, acestuia i-a fost colectată proba biologică de sânge și s-a stabilit că Danilescu Grigori în sânge avea concentrația de 1,63 g/l de alcool etilic, fapt confirmat prin procesul verbal nr. 9171 din 14.11.2013 "al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei", care conform art. 134/12 Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Astfel, Danilescu Grigori a încălcat cerințele pct.10 alin. (2) lit.a) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia: „Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea lucrătorului de poliție, ofițerului echipei mobile a Serviciului Vamal, este obligată să înmâneze pentru control: a) permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus" și pct. 14 a Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că „Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase, care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere".

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264/1 alin. 4 Cod penal, adică - conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Tot el, la 13 aprilie 2014, aproximativ la ora 03.15 min., în mun. Chișinău, cunoscând despre faptul că este privat prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15.05.2013 de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, conducea motocicletă de model „XSD 058", cu n/î TR AB 221, deplasându-se pe str. Putnei, mun. Chișinău.

În timpul deplasării, pe str. Putnei, mun. Chișinău, pentru mers neadecvat și verificarea actelor, a fost stopat de un echipaj al poliției 902. În procesul verificării actelor, inspectorul a constatat că, Danilescu Grigori se deplasa la volan în lipsa permisului de conducere și prezenta semne evidente că se află în stare de ebrietate. Pentru confirmarea și aprecierea gradului și stării de ebrietate, conducătorul auto

Danilescu Grigori a fost condus la medicul narcolog din cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie.

În urma examinării medicale, conform procesului - verbal nr. 9292 din 13.04.2014 a fost stabilită concluzia conform căreia Danilescu Grigori se afla în stare de ebrietate alcoolică avansată, fiind stabilită prezența a 0.81 mg/l a concentrației de alcool în aerul expirat, iar potrivit recitatului nr. 4 al examinării analizei din sânge, s-a constatat prezența în sângele lui Danilescu Grigori a 1.46 g/l alcool etilic.

În circumstanțele expuse, Danilescu Grigori, a încălcat cerințele art. 14 al Regulamentului Circulației Rutiere, care indică că "conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, precum și cerințele art. 10 alin. (2) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere care indică, că „persoana care conduce un autovehicul, trebuie să posede și, la cererea lucrătorilor de poliție este obligată să înmîneze pentru control permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus”.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264/1 alin. 4 Cod penal, adică - conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

1. Sentința nominalizată a fost contestată cu apel de către:

- *procuror*, care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care a-1 recunoaște culpabil pe Danilescu Grigori de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal (epizodul din 14.11.2013) și în baza acestui articol a-i aplica pedeapsa sub formă de 8 luni închisoare, în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal (epizodul din 25.06.2014) și în baza acestui articol a-i aplica pedeapsă sub formă de 8 luni închisoare, în baza art. 84 alin.(1) Cod penal, prin concurs parțial de infracțiuni de stabilit pedeapsa sub formă de 1 an închisoare.

În baza art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, a solicitat a adăuga total la pedeapsa stabilită prin noua sentință pedeapsa neexecutată prin sentința Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 15.05.2013, stabilindu-i pedeapsa definitivă cu aplicarea art. 34, 82 Cod penal sub formă de 1 an închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, amendă 300 unități convenționale cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an 1 lună 27 zile (termenul expiră la 31.05.2016), în baza art. 87 Cod penal, pedepsele urmînd a fi executate separat.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că sentința dată o consideră ilegală și pasibilă casării din motiv că instanța de fond, corect a constatat vinovăția

inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate însă contrar prevederilor art. 84 alin.(1) Cod penal, nu a aplicat pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte.

De asemenea, a menționat că instanța de fond n-a luat în considerație faptul că inculpatul a comis o infracțiune intenționată în stare de recidivă, deoarece Danilescu Grigori a fost anterior condamnat în baza sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15.05.2013 în baza art. 264/1 alin.(1) Cod penal la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 6000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar conform informației parvenite de la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău nr. 1053 din 03.04.2015 și declarațiilor acestuia, nu a executat pedeapsa pînă la moment.

Consideră că prima instanță, constatînd în cazul dat vinovăția inculpatului în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal, urma să aplice ultimului prin prisma prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, o pedeapsă sub formă de închisoare de minim 4 luni. De asemenea, instanța de fond nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, personalitatea inculpatului și anume faptul că a fost anterior condamnat, inclusiv și pentru comiterea unei infracțiuni similare, nu a făcut concluziile necesare, nu a stat pe calea corijării și legea penală nu și-a atins scopul, ceea ce a dus la emiterea de către instanță a unei sentințe ilegale cu stabilirea unei pedepse prea blînde.

- *avocatul Roșca Nicolae* în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura stabilirii mărimii amenzii și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu pronunțarea unei hotărîri noi, astfel încît pentru infracțiunea dată luînd în calcul dispoziția art. 364/1 Cod de procedură penală să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în cuantum de 525-600 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că instanța de fond, examinînd probele acumulate și prezentate de către acuzatorul de stat, luînd în calcul cererea prin care inculpatul a cerut examinarea cauzei în conformitate cu art. 364/1 Cod de procedură penală, urma să-i calculeze inculpatului din limitele de pedeapsă prevăzută de art. 264/1 alin. (4) Cod penal, ceea ce constituie amendă în mărime de 700-800 unități convenționale, calculînd reducerea de $\frac{1}{4}$ ce este prevăzută de lege, astfel încît să-i fie stabilită o pedeapsă de la 525-600 unități convenționale.

Totodată, studiind prevederile alin. (4) al art. 264/1 Cod penal, se observă că legiuitorul nu a prevăzut ca sancțiune și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport. Inculpatul a fost deja privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15.05.2013 și prin urmare, inculpatul va mai fi privat de dreptul de a conduce mijloace de transport aproximativ un an de zile (cînd expiră termenul de trei ani de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport).

Totodată, a solicitat repunerea în termen a apelului declarat, pe motiv că prin Decizia Oficiului Teritorial Chișinău al CNAJGS nr. 7070/ACP, a fost numit avocat din oficiu pe cazul dat la 30.04.2015, iar cunoștință cu materialele dosarului a făcut la 05.05.2015.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015 s-a dispus respingerea apelului declarat de avocat în interesele inculpatului ca fiind depus peste termen.

S-a dispus admiterea apelului declarat de procuror cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a fost recunoscut vinovat Danilescu Grigori de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. 4 Cod penal (epizodul din 14.11.2013) și în baza acestei legi și art. 364/1 alin. 8 Cod de procedură penală fiindu-i stabilită pedeapsa de 7 (șapte) luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost recunoscut vinovat Danilescu Grigori de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. 4 Cod penal (epizodul din 13.04.2014) și în baza acestei legi și art. 364/1 alin. 8 Cod de procedură penală fiindu-i stabilită pedeapsa de 7 (șapte) luni închisoare cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilit inculpatului pedeapsa de 8 (opt) luni închisoare cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 și 87 alin. 2 Cod penal, prin cumul de sentințe i s-a adăugat integral pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 mai 2013 în baza art. 264/1 alin. (1) Cod penal fiind stabilit definitiv inculpatului pedeapsa de 8 (opt) luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani care se va executa de sine stătător.

Termenul ispășirii pedepsei de închisoare urma a fi calculat de la momentul reținerii inculpatului.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel audiind participanții la proces, cercetînd suplimentar probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificînd legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, analizînd circumstanțele cauzei, a constatat că avocatul Roșca Nicolae a depus apel în numele inculpatului peste termen, sentința fiind pronunțată la 20.03.2015, iar apelul fiind înaintat la 14.05.2015. Colegiul Penal a reținut că din materialele dosarului, din recipisă (f.d. 74, Vol. II) rezultă că inculpatul a primit copia sentinței în ziua pronunțării - 20.03.2015, însă apelul a fost depus după

expirarea termenului de 15 zile prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, iar careva temeuri de repunere în termen a apelului nu au fost reținute.

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond a încadrat just acțiunile inculpatului în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal, însă nu a ținut cont de prevederile art. 33 alin. 1 și 3, 84, 85, 87 Cod penal, și anume, nu a considerat concurs de infracțiuni săvârșirea de către Danilescu Grigori a două infracțiuni la 14.11.2013 și 13.04.2014, care se apreciază drept concurs real de infracțiuni, inculpatul prin două acțiuni a săvârșit două infracțiuni, nu l-a recunoscut vinovat pe Danilescu Grigori de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal (pentru comiterea epizodului din 14.11.2013) și în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal (pentru comiterea epizodului din 13.04.2014) și în baza acestor articole a-i aplica pedeapsă pentru fiecare în parte, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal de a-i stabili pedeapsa pentru concurs de infracțiuni. Astfel, Colegiul penal a considerat că există motive temeinice de implicare a instanței în sensul casării hotărârii contestate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea concursului a două infracțiuni, individualizării și stabilirii pedepsei pentru concurs de infracțiuni în baza art. 84 Cod penal și stabilirii pedepsei definitive prin cumul de sentințe.

Totodată, Colegiul Penal a considerat ca fiind întemeiate afirmațiile procurorului precum că instanța de fond nu a ținut cont de starea de recidivă a inculpatului, or, din materialele dosarului rezultă cert că prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15.05.2013 (f.d. 20-24, vol. II), Danilescu Grigori a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, amendă care nu a fost achitată de către inculpat pînă în prezent.

Colegiul la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului a ținut cont atît de pct. 3 și 11 al Hotărîrii Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, cît și de prevederile art. art. 6, 7, 34, 75, 76, 77, 78, 85, 85, 90 al. 4 Cod penal, luînd în considerație și gravitatea infracțiunii săvârșite, persoanalitatea inculpatului care anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, la evidența medicului narcolog nu se află, circumstanțele atenuante la caz - recunoașterea vinovăției, circumstanțele agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară. De asemenea, instanța de apel a ținut cont și faptul că Danilescu Grigori a comis fapta în stare de recidivă, anterior fiind condamnat prin sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 15.05.2013 în baza art. 264/1 al. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, pedeapsă care nu a fost executată de către inculpat pînă la moment.

Toate circumstanțele și împrejurările pe cauza, au determinat Colegiul Penal la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă, echitabilă și

rațională doar cu aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare, pedeapsă care va atinge scopul sancțiunii penale de reeducare a inculpatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane.

5. Împotriva deciziei menționate declară recurs ordinar avocatul Roșca Nicolae în numele inculpatului, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care i-ar fi stabilită inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă la minimum stabilit de art. 264/1 alin. 4 Cod penal, luând în calcul că cauza a fost examinată în baza art. 364/1 Cod de procedură penală, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de amendă între 525-600 unități convenționale și/sau casarea totală a deciziei recurate cu dispunerea rejudecării cauzei de către un alt complet de judecată în cazul în care instanța va ajunge la concluzia că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În motivarea recursului se indică că instanța de apel urma să se expună pe marginea solicitării de repunere în termen a apelului declarat, astfel încât să fie respectat dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept prevăzut de art. 6 CEDO. Totodată la stabilirea pedepsei mai aspre, Colegiul penal nu a ținut cont de prevederile art. 75 alin.(2) Cod penal și nu a motivat aplicarea acestei pedepse. Mai mult ca atât nu a fost argumentat în decizie nici motivul neaplicării unei pedepse mai blânde prevăzute de lege în sancțiunea articolului respectiv, astfel nu au fost respectate toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Recurentul consideră că inculpatul urmează să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții non-privative de libertate, astfel fiind oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege - amenda, care va asigura atingerea scopului pedepsei prevăzut la articolul 61 alin.(2) Cod penal.

Mai menționează recurentul că, în cererea de apel au fost invocate un șir de motive care au importanță pentru adoptarea unei soluții corecte în conformitate cu legea, ceea ce nu a făcut instanța de apel, rezumându-se doar la comentarea sentinței instanței de fond, unele părți ale deciziei fiind copiate din sentință, practic nesoluționând în esență apelul conform cerințelor legii. Prin urmare, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o decizie care nu cuprinde esențial motivele legale pe care se întemeiază soluția.

5.1. Asupra recursului declarat procurorul a depus referință prin care solicită respingerea acestuia, ca inadmisibil, deoarece circumstanțele cauzei denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 415 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, respinge apelul în cazul în care acesta a fost depus peste termen.*

După cum s-a menționat, instanța de apel a respins apelul avocatului în interesele inculpatului, din motiv că s-a depus peste termen.

Conform art. 402 Cod de procedură penală și recomandărilor pct. 6.1. al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel”, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale sau de la data înmînării copiei de pe sentința redactată, dacă legea nu dispune altfel.

Colegiul penal consideră că concluzia adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, deoarece apelul s-a depus peste termen și instanța corect a concluzionat că, nu au fost prezentate careva motive întemeiate de repunere în termen a apelului în situația în care atît inculpatul cît și avocatul său au primit copia sentinței motivate la 20 martie 2015, însă nu au contesta-o în termenul prevăzute de lege (f.d. 74, Vol.2), or un apel declarat peste termen nu poate fi considerat un apel nedeclarat, astfel încît părții care nu a utilizat apelul în termenul prevăzut de art.402 Cod de procedură penală, nu i se poate îngrădi dreptul de a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel cu privire la soluția de respingere a apelului ca fiind declarat peste termen. În cazul dat instanța de recurs este obligată să verifice dacă instanța de apel a constatat că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Prin urmare, în speță au fost încălcate prevederile art. 402 Cod de procedură penală conform căruia, de la data pronunțării sentinței, în termen de 15 zile, atît inculpatul sau avocatul în numele acestuia au fost în drept de a declara apel, însă sentința nu a fost atacată cu apel în termenul prevăzut, demonstrînd că este de acord cu aceasta, cu calificarea faptei și cu pedeapsa aplicată, cu atît mai mult că în ședința instanței de apel inculpatul nici nu a fost prezent.

Prin urmare, se conchide că lipsesc temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală care pot fi obiect de examinare în instanța de recurs, iar recursul ordinar declarat de avocat în numele inculpatului este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, de avocatul Roșca Nicolae în numele inculpatului, în cauza penală în privința lui Danilescu Grigori, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 02 decembrie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun